

INVESTERINGSFORSLAG

OFS 2020-21

Forslagets titel: **HA01 - Livet er ikke snorlige - Omstilling af handicapområdets tilbudsvifte**

Resumé: Forslaget omhandler en investering i flere forebyggende, fleksible og helhedsorienterede indsatser samt en omstilling af den eksisterende tilbudsvifte til målgruppens ændrede behov. Indsatserne skal sikre, at borgerne også i fremtiden får den rette hjælp på det rette tidspunkt og med henblik på at forebygge behovet for mere omfattende indsatser senere i livet. De forebyggende indsatser kan bidrage til at mindske eller stabilisere borgerens støttebehov og i nogle tilfælde forebygge behovet for mere omfattende indsatser. Det vil betyde et fald i udgifter til indsatser.

Fremstillende forvaltning: Socialforvaltningen

Berørte forvaltninger:

☐	Økonomiforvaltningen	☒	Socialforvaltningen
☐	Kultur- og Fritidsforvaltningen	☐	Teknik- og Miljøforvaltningen
☐	Børne- og Ungdomsforvaltningen	☐	Beskæftigelses- og
☐	Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	☐	Integrationsforvaltningen

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2022 p/l	Styrings område	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Varige ændringer							
Færre køb af pladser på midlertidige botilbud (§107)	Service	0	-2.200	-2.200	-2.750	-2.750	-3.300
Reduceret behov for opgangsfølleskaber	Service	0	-400	-600	-1.200	-1.800	-2.400
Socialpædagogisk støtte i til borgere i selvstændig bolig	Service	0	100	150	250	350	500
Samlet varig ændring		0	-2.500	-2.650	-3.700	-4.200	-5.200
Implementeringsomkostninger							
Projektleder	Service	450	600	600	600	0	0
Et årsværk til gruppeforløb	Service	0	550	550	550	0	0
Opskalering af samarbejdet med beskæftigelsesmæssige aktører	Service	300	1.100	550	550	0	0
Omstilling af Rymarksvej	Service	0	1.000	1.000	1.000	700	0
Samlede implementeringsomkostninger		750	3.250	2.700	2.700	700	0
Samlet økonomisk påvirkning		750	750	50	-1.000	-3.500	-5.200
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	5 år						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	5 år						

Note til alle tabeller: Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

1. Baggrund og formål

Formålet med forslaget er dels at metodeudvikle og afprøve nye metoder på de laveste trin af indsatsrampen og dels at opskalere de eksisterende forebyggende indsatser, som har vist sig at have god effekt. Der er behov for en løbende omstilling af den tilbudsvifte af forebyggende foranstaltninger, som Socialforvaltningen kan tilbyde borgere med handicap, og forvaltningen skal fremover i højere grad kunne tilbyde borgerne helhedsorienterede, langsigtede og fleksible løsninger.

Forventningen er, at det vil styrke borgerens netværk og understøtte en større grad af selvstændighed, hvis forvaltningens indsatser fokuseres på at styrke borgerens deltagelse i fællesskaber (arbejdsmarked, foreningsliv og gruppeforløb med andre). Det vil for nogle borgere mindske eller stabilisere deres støttebehov og i nogle tilfælde forebygge behovet for mere omfattende indsatser som et botilbud.

Da målgruppen har ændret sig, er der behov for at omstille den eksisterende tilbudsvifte, så den fremadrettet matcher efterspørgslen og målgruppens behov. Ændringer i målgruppen ses blandt andet ved en stigning i andelen af børn, som nydiagnosticeres med infantil autisme og ved en stigning i antallet af voksne med autismespektrumforstyrrelser, mens der ses et fald i antallet af borgere med lettere udviklingshæmning som eneste funktionsnedsættelse. I den løbende omstilling til tidlige forebyggende indsatser kan der vise sig et behov for at foretage kapacitetsmæssige ændringer, hvilket blandt andet er formålet med et andet fremlagt investeringsforslag på handicapområdet; *HA2 De rette tilbud til borgerne*.

2. Forslagets indhold

Forslaget indeholder to spor med tilhørende indsatser:

- Spor 1. Flere forebyggende, fleksible og helhedsorienterede indsatser
- Spor 2. Omstilling af den eksisterende tilbudsvifte

Målgruppen for forslaget er både unge med handicap, de unges forældre og voksne borgere med handicap. I forslaget omfattes både borgere, som vil kunne profitere af en anden type indsats end den nuværende, og nye borgere, der henvender sig til forvaltningen for første gang.

Spor 1. Flere forebyggende, fleksible og helhedsorienterede indsatser

Med forslaget søges der om midler til at opskalere eksisterende forebyggende indsatser med god effekt. Indsatserne er et styrket fokus på uddannelse og beskæftigelse samt en opskalering og videreudvikling af arbejdet med gruppeforløb.

Uddannelse og beskæftigelse

Et styrket fokus på uddannelse og beskæftigelse skal sikre borgere med handicap den nødvendige støtte til at gennemføre en uddannelse og finde eller fastholde et arbejde. Det skal bl.a. ske gennem en opskalering af egne tilbud som Jobmatch og TeamOP samt øge samarbejdet med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, KLAP-JOB, Uddannelsescenter UIU og borgercentrets koordinering via Koordineret Ungeindsats (KUI). Det vil styrke borgerens netværk og understøtte en større grad af selvstændighed, hvis forvaltningens indsatser fokuseres på at styrke borgerens deltagelse i fællesskaber (arbejdsmarked, foreningsliv og gruppeforløb med andre).

Gruppeforløb

Forvaltningen ønsker at opskalere og videreudvikle arbejdet med gruppeforløb. Erfaringerne er, at borgere ofte får meget ud af at mødes i grupper og spejle sig i hinanden. Det kan være opskalering af fx læringsforløbene i Suhmsgade, som har fokus på læring om at leve med autisme, eller videreudvikling af mestringsforløbene med fokus på at øge selvstændighed.

Spor 2. Omstilling af den eksisterende tilbudsvifte

Den største tilgang af nye borgere til handicapområdet har autismespektrumsforstyrrelser, ofte med én eller flere psykiatriske tillægsdiagnoser. Efterspørgslen på forvaltningens handikaptilbud har derfor ændret sig, og for at tilbudsviften fremadrettet matcher målgruppens behov, omstilles kapaciteten løbende. Det foreslås her at omstille botilbudspladser i opgangsfællesskaber samt at omstille botræningstilbuddet Rymarksvej.

Opgangsfællesskaber

Trods benævnelsen opgangsfællesskaber, så har Borgercenter Handicap et antal pladser, der ikke ligger samlet i en opgang, men spredt i en større boligkarré og uden personalegruppe i umiddelbar fysisk

nærhed. Med forslaget indsætter vil der forventeligt opstå et reduceret behov for denne slags længerevarende botilbudspladser i opgangsfællesskaber, da flere botræningsforløb vil resultere i, at flere borgere kan flytte i egen bolig, ligesom målgruppen for botilbudslignende pladser vil ændre sig. Det vil på sigt føre til en omstilling af tilbudsviften.

Med forslaget vil forvaltningen over den femårige implementeringsperiode reducere kapaciteten af botilbudslignende pladser, benævnt som botilbudsplader i opgangsfællesskaber, med samlet 12 pladser. Forvaltningen vil lukke de pladser som, jf. ovenstående, ligger spredt og uden umiddelbar fysisk tilknytning til personale, i takt med at de fraflyttes af naturlige årsager på grund af mindre efterspørgsel fra nuværende målgruppe. Pladserne her er utidssvarende og i dårlig stand, samtidig med at den nuværende målgruppe er borgere med udviklingshæmning, for hvilken forvaltningen oplever en stigende efterspørgsel. Som botilbudslignende tilbud er pladserne oprettet efter almenboliglovens § 105, hvilket stiller større krav til beboernes betalingsevne og betyder, at borgere uden tilkendt pension ofte ikke har råd til at bo i boligerne. Disse faktorer betyder, at boligerne ikke passer til den ændrede målgruppe på området.

I takt med, at målgruppen ændrer sig, vil borgere som er normalt begavede og har en autismespektrumforstyrrelse udgøre en større andel af de borgere, som har behov for et botilbud. I denne målgruppe vil flere borgere desuden have en psykisk skrøbelighed som betyder, at der er brug for at boligerne ligger samlet, tæt på fællesarealer og personalebase. Mange borgere i målgruppen vil desuden være unge, der har uddannelsesstøtte eller kontanthjælp som indkomstgrundlag. Efter kapacitetstilpasningen vil forvaltningen fortsat have 121 pladser i opgangsbofællesskaber, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt til at opfylde de kommende behov for målgruppen, der profiterer af dette tilbud.

Omstilling af botræningstilbuddet Rymarksvej

Forslaget lægger op til en omstilling af det midlertidige botræningstilbud Rymarksvej (§ 107), så det fremadrettet i højere grad målretter sig specifikt til unge med autismespektrumsforstyrrelser med psykiatriske tillægsdiagnoser og dermed unge med et større behov for støtte og struktur. Med omstillingen vil tilbuddet danne den nødvendige ramme for arbejdet med udvikling og læring for borgere med sammensatte problemstillinger. Omstillingen forventes at bidrage til at forebygge fremtidige køb af eksterne specialiserede pladser.

Omstillingen omfatter to delindsatser:

1. Ansætte en medarbejder med psykologiske og sundhedsfaglige kompetencer med afsæt i erfaringen fra arbejdet med investeringsforslag fra budget 2020 (*HA02 Øget fokus på udvikling af egenmestring hos borgere i midlertidige tilbud*), hvor der på projektbasis har været tilknyttet en psykolog til nogle midlertidige botilbud. Erfaringerne viser, at det skaber værdi i forhold til medarbejdernes psykologiske og pædagogiske faglige fundament, afholdelsen af borgersamtaler og ved indlæggelser og udskrivelser i psykiatrien.
2. Understøttelse af en naturlig dagsstruktur og -rytme via en måltidsordning. Der kører pt. pilotprojekter, hvor en naturlig dagsstruktur understøttes af måltider i udvalgte midlertidige botilbud (§ 107). Borgerne får tre daglige måltider, hvilket fremmer deres sundhed og understøtter en god døgnrytme. Samtidig profiterer borgerne af fællesskabet ved måltiderne. Den faste døgnrytme hjælper borgerne med at deltage i udviklings- og læringsaktiviteter, skole og arbejde.

3. Økonomi

Effektiviseringer

Færre køb af pladser på midlertidige botilbud (§107)

Botræningstilbuddet Rymarksvej har 29 pladser. Med den omstillede målgruppe vil Rymarksvej kunne rumme borgere, som forvaltningen i dag køber pladser til. Det forventes at de forebyggende og fleksible

indsatser i gruppeforløb og beskæftigelse vil reducere den gennemsnitlige opholdslængde i ca. 30 ud af i alt 135 botræningsforløb fra 4,9 år til 3,5 år. Ovenstående vil medføre et reduceret behov for køb af pladser hos eksterne leverandører, da der oftere vil være ledig plads på forvaltningens egne tilbud. Besparelsen på udgifter til eksterne køb udgør 2,2 mio. kr. i 2022 og 2023, 2,8 mio. kr. i 2024-2025 og 3,3 mio. kr. fra 2026 og frem. Den varige besparelse svarer til tre helårs-pladser.

Reduceret behov for opgangsfællesskaber

Investeringer i styrkede botræningsforløb og beskæftigelsesmæssig tilknytning til civilsamfundet forventes på sigt at reducere behovet for opgangsbofællesskaber (boliger efter almenboliglovens § 105 med socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85). Dette henføres til, at flere botræningsforløb vil føre til udflytning til egen bolig fremfor flytning til et opgangsfællesskab. Det forventes, at besparelsen vil svare til to pladser i 2022, og at effekten vil stige til samlet 12 pladser i 2026 (ud af samlet ca. 140 pladser). Besparelsen er opgjort til 160 t.kr. pr. plads indregnet en forventning om, at alle borgere i stedet vil modtage socialpædagogisk støtte.

Tablet 2. Varige ændringer, service

1.000 kr. 2022 p/l	Bevilling	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Færre køb af pladser på midlertidige botilbud (§107)	3220 - Borgere med handicap	0	-2.200	-2.200	-2.750	-2.750	-3.300
Reduceret behov for opgangsfællesskaber	3220 - Borgere med handicap	0	-400	-600	-1200	-1.800	-2.400
Socialpædagogisk støtte i til borgere i selvstændig bolig	3220 - Borgere med handicap	0	100	150	250	350	500
Samlet varig ændring		0	-2.500	-2.650	-3.700	-4.200	-5.200

Investeringer

Projektledelse

Der søges om investeringsmidler til en projektleder fireårigt, som vil have til opgave at konceptudvikle og implementere de nye tiltag. Forvaltningen vurderer at én projektleder er tilstrækkeligt til at lede indsatserne. Indsatserne vil kunne rummes i den almindelige drift efter projektperioden.

Projektperioden vil i høj grad være en omstillingsperiode, og for at omstillingen kan lykkes, er det en forudsætning at projektperioden strækker sig tilstrækkeligt længe til, at de opskalerede tilbud kan optimeres på baggrund af de praktiske erfaringer med dem. Af denne årsag afsættes der midler til en forholdsvis lang projektperiode på fire år. Hvis projektperioden ophører for tidligt og indsatserne derfor ikke understøttes længe nok, er der en risiko for, at de varige besparelser ikke kan indhentes.

Et årsværk til gruppeforløb samt en opskalering af samarbejdet med beskæftigelsesmæssige aktører

Der søges om investeringsmidler til et årsværk til at understøtte arbejdet med gruppeforløb over en treårig periode i 2022-2024. Forvaltningen vurderer at et årsværk er dækkende for det øgede behov, som vil opstå. Det skal give mulighed for intensivning af social færdighedstræning og læringsforløb, som skal medføre, at flere borgere støttes på de lavere trin af indsatstrappen. Denne indsats forstærkes sideløbende af en opskalering af samarbejdet med beskæftigelsesmæssige aktører, hvor der søges om 0,3 mio. kr. i 2021 til et halvt årsværk, 1,1 mio. kr. i 2022 til to årsværk og 0,6 mio. kr. i 2023-2024 til et årsværk i 2023 og et årsværk i 2024. Udgifterne vil gå til koordinatorressourcer som skal samarbejde om jobskabelsesprogrammer og andre beskæftigelsesindsatser med eksterne leverandører, samt til opskalering af borgercentrets koordinering via Koordineret Ungeindsats.

Omstilling af Rymarksvej

Omstillingen af botræningstilbuddet Rymarksvej indebærer udgifter til et projekt, hvor en medarbejder med psykologiske og sundhedsfaglige kompetencer rykker ind på botilbuddet. Forvaltningen vurderer at behovet for psykologiske og sundhedsfaglige ressourcer kan dækkes af ét årsværk. Sideløbende hermed etableres en indsats, der har til formål at skabe en naturlig dagsstruktur og understøtte

netværk, hvor beboerne får adgang til at købe mad produceret på tilbuddet. Udgiften til den psykologiske og sundhedsfaglige medarbejder er 600 t.kr. i 2022-2024 og 300 t.kr. i 2025. Indsatsen med tilbudt mad medfører en udgift på 400 t.kr. i årene 2022-2025. Udgiften dækker lønudgifter til de deltidsansatte, som skal arbejde i køkkenet, og beløbet er estimeret på baggrund af erfaringer fra et tidligere pilotprojekt på området.

Tabel 3. Serviceinvesteringer i forslaget

1.000 kr. 2022 p/l	Bevilling	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Projektleder	3220 - Borgere med handicap	450	600	600	600	0	0
Et årsværk til gruppeforløb	3220 - Borgere med handicap	0	550	550	550	0	0
Opskalering af samarbejdet med beskæftigelsesmæssige aktører	3220 - Borgere med handicap	300	1.100	550	550	0	0
Omstilling af Rymarksvej	3220 - Borgere med handicap	0	1.000	1.000	1.000	700	
Samlede implementeringsomkostninger		750	3.250	2.700	2.700	700	0

4. Effektivisering på administration

Forslaget medfører ikke effektiviseringer på administration.

5. Implementering af forslaget

I 2021 påbegynder forvaltningen arbejdet med afdækning og analyse samt udarbejdelse af implementerings- og gevinstrealiseringsplaner for de to spor. Arbejdet med at implementere og udvikle indsatserne påbegyndes primo 2022 og sker trinvist. Forslagets indhold implementeres som ét samlet projekt, der ledes af én projektleder.

6. Inddragelse af samarbejdspartnere

Indsatsernes indhold er udarbejdet med inddragelse af blandt andet forældre, pårørende og fagpersoner. Det er en forudsætning for implementeringen, at den sker i et samarbejde med interne og eksterne aktører. Medarbejdere er blevet hørt i forbindelse med BorgercenterMED og HovedMED. Herudover har HovedMED og forvaltningens råd mulighed for at udarbejde høringssvar til forslagene. Høringssvar til forslagene fra HovedMED og rådene udleveres til Socialudvalget i et særskilt bilag inden behandlingen af sagen "Smarte investeringer" d. 3. marts, samt til Socialudvalgets 2. behandling af budget 2022 d. 21. april. Herudover vil forvaltningen løbende, og efter nærmere ønske og aftale herom, have dialog med Handicaprådet om rækken af budgetforslag i relation til den samlede Omstillingsplan.

7. Forslagets effekt

Forslaget forventes at medføre et fald i udgifter til indsatser til borgerne, da deres støttebehov mindskes gennem understøttelsen af et øget selvstændigt liv. Derudover kan effekten for borgere bestå i øgede muligheder for at deltage i fællesskaber som f.eks. gennem uddannelse og beskæftigelse og en større tilfredshed med indsatserne, som i højere grad rummer fleksibilitet og øget kvalitet.

8. Opfølgning

Under udviklingen vil der indledningsvist blive målt på, at aktiviteterne gennemføres, derefter på den umiddelbare tilfredshed hos borgere, medarbejdere og ledere, dernæst på ændring i visitationsmønsteret, og sidenhen vil forvaltningen opsætte mål for progression, som kan sikre, at det

faktisk er øget selvstændighed, der fører til et andet mønster i visiterede indsatser. Opfølgningen vil indeholde:

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Ansættelse af en projektleder	OPUS lønrapport med kvalificering af ansvarlig område-/centerchef	Borgercenter Handicap, Økonomienheden	4. kvartal 2021
Ansættelse af en medarbejder til at planlægge og afholde gruppeforløb	Aktivitetsdata fra fagsystem med opgørelse af antal indsatser	Borgercenter Handicap, Økonomienheden	Årligt ved regnskabsafslutning. Første gang i fjerde kvartal 2022.
Opskalering af samarbejdet med beskæftigelsesmæssige aktører	OPUS lønrapport med kvalificering af ansvarlig område-/centerchef	Borgercenter Handicap, Staben	4. kvartal 2021-2024
Rymarksvej er omstillet, da der er ansat psykologiske og sundhedsfaglige ressourcer og madprojektet er implementeret	Afrapportering fra Projektleder med kvalificering gennem aktivitetsdata. Understøttet af løntræk på relevante ansatte.	Borgercenter Handicap, Staben	4. kvartal 2022
Køb af midlertidige botilbudspladser reduceres med tre årsværk varigt	Økonomiopfølgningen med faglig kvalificering af, om opholdslængden i ca. 30 botræningstilbud er reduceret.	Borgercenter Handicap, Økonomienheden	Årligt ved regnskabsafslutning. Første gang i fjerde kvartal 2022.
Antallet af pladser i opgangsfællesskaber reduceres med 12 pladser varigt	Ledelsesinformation og datatræk fra SOFLIS og Cura Bolig.	Borgercenter Handicap, Økonomienheden	Årligt ved regnskabsafslutning. Første gang i fjerde kvartal 2022.

9. Risikovurdering

Forvaltningen vurderer risikoen som lav ift. at indhente forslaget effektivisering. Den økonomiske effekt baseres på, at de nye tiltag implementeres som tiltænkt og dermed forebygger behov for øvrige og mere indgribende indsatser hos borgerne. Risikoen vurderes som lav, idét flere af initiativerne allerede har været afprøvet i mindre skala eller som pilotprojekter med god effekt. Det gælder blandt andet samarbejdet med beskæftigelsesmæssige aktører, psykologiske ressourcer på botræningstilbud samt tilbud om faste måltider til understøttelse af døgnrytme. Forvaltningen har erfaring med, at netop de tiltag der nu indføres på Rymarksvej medfører, at målgruppen har nemmere ved at indgå aktivt i et botræningsforløb og få det påtænkte udbytte heraf. Af denne grund vurderes det at være realistisk, at borgerne kan motiveres til at flytte i selvstændig bolig hurtigere, end det gennemsnitligt er tilfældet i dag.

10. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	22-02-2021

	Ja/Nej/Ikke relevant	Dato for godkendelse og evt. hørings svar
Ejendomsfaglig vurdering	Ikke relevant	
IT-kredsen	Ikke relevant	
Koncern-IT	Ikke relevant	
HR-kredsen	Ikke relevant	

	Ja/Nej/Ikke relevant	Dato for godkendelse og evt. hørings svar
Velfærdsanalytisk vurdering	Ikke relevant	